

La anormalitat lingüística dels catalans

• Jordi Sedó, Sant Cugat del Vallès. L'amarant, 1993

Un repàs molt interessant per a qui no hagi reflexionat mai sobre els temes de llengua catalana i societat, per exemple per a estudiants de BUP i COU, de magisteri, etc. i no ho diem com a defecte o amb voluntat d'empetir el valor de l'obra. Per a entendre'ns: cal que posseïm llibres actuals com aquest que vinguin a actualitzar, a explicar amb un llenguatge més modern i a analitzar els esdeveniments relatius a la situació del català dels darrers decennis i que ocupin el lloc de llibres venerables ja obsolets com, per exemple, *Què cal saber de la llengua catalana*.

El llibre, després de fer un repàs històric de les vicissituds del català, passa a estudiar les actituds davant la llengua dels naturals, dels immigrants, de les noves generacions, analitza alguns dels fenòmens de comunicació de masses en relació amb la llengua... Molt digne de tenir en compte l'atenció constant que té per la totalitat del territori dels Països Catalans, sense oblidar ni l'Alguer ni la Franja.

Fa també una anàlisi crítica del fenomen del català "light", del qual diu: "Es diria que el que pretenen els defensors del català light és fer una mena d'apologia de l'analfabetisme, que, si fa no fa, es concretaria en la següent fórmula: com que el poble és ignorant i serà incapaç d'acostar-se a la llengua culta, fem que la llengua es vesteixi d'ignorància i que sigui ella la

que s'acosti al poble". Es manifesta, però, partidari d'una revisió de la normativa "si es feia d'una manera seriosa i per part de persones realment preparades i avalades pel seu historial", i admet també que es tinguin en compte les "propostes de professionals de la llengua ben diversos (escriptors, periodistes, professors, professionals de la publicitat, assessors lingüístics, etc)". Aquesta actitud, que compartim no tan sols nosaltres, és la que la immensa majoria de persones qualificades com les que anomena han manifestat en més d'una ocasió; la llàstima és que, a l'hora de la veritat, les coses no han anat per aquest cantó, almenys en un primer, llarg i important moment. Potser els senyals d'alarma que nosaltres -i no solament nosaltres- vam llançar hagin reconduït una mica el procés, però no podem estar tranquils del tot.

Una anàlisi crítica molt descarnada del sistema educatiu vigent, dels mals resultats del reciclatge, de la pèssima preparació del professorat i de les conseqüències que tot això porta i portarà tanca el llibre abans de les Conclusions, que acaben referint-se extensament a l'actual estat d'indisciplina en relació amb la normativa i fent un crit d'atenció a la consciència dels catalanoparlants per a fer del català una llengua normal i no minoritzada, condició del tot necessària per a la continuïtat de l'existència de la llengua que, fugint de les modes del pensament feble predominant -és a dir del "lightisme" sociològic i no solament del lingüístic- defineix com a "el més significatiu baluard de la nostra identitat nacional".

• E.S.

El llenguatge científic i tècnic

Lluís Marquet i Ferigle, Barcelona. Associació d'Enginyers Industrials de Catalunya, 1993.

(La primera versió d'aquesta nota bibliogràfica fou publicada en la revista "Escola catalana", de Barcelona, desembre de 1993. La portem ací per tal com s'hi tracta d'un llibre del nostre vice-president primer Lluís Marquet.)

Volem presentar el llibre *El llenguatge científic i tècnic* del doctor enginyer industrial i professor de català d'adults Lluís Marquet i Ferigle, prou conegut des de fa anys per la seva tasca d'estudis del llenguatge científic i tècnic català, que l'ha portat a professar diversos cursos i publicar diversos llibres d'aquesta matèria. És notòria la seva secció en la revista *Serra d'Or* titulada "Novetat i llenguatge", els primers articles de la qual van ser recollits en tres volums del mateix títol de la "Col·lecció Popular Barcino".

Però on més influència han tingut els seus estudis és en la col·laboració que presta a la *Gran Enciclopèdia Catalana*, en l'establiment de la terminologia científica i tècnica de la qual ha tingut molta participació. No cal sinó examinar la "introducció" al segon Suplement de l'Enciclopèdia (de 1989), que conté una taula de les *Modificacions d'Entrades de la Primera Edició - Formes corregides - Formes catalanitzades - Canvis de preferència*. Doncs bé, en les modificacions del vocabulari tècnic hi veiem sobretot la mà de Lluís Marquet, com direm més endavant.